

Skriftens klarhed og virkekraft Peter Olsen februar 2023

Bibelen udfolder sit eget bibelsyn sådan:

1. Skriftens sandhed (*veracitas Scripturae*),
2. Skriftens tilstrækkelighed (*sufficientia Scripturae*),
3. Skriftens klarhed (*claritas Scripturae*) og
4. Skriftens virkekraft (*efficacia Scripturae*).

"Guds ord er levende og virksomt og skarpere end noget tveægget sværd; det trænger igennem, så det skiller sjæl fra ånd og marv fra ben og er dommer over hjertets tanker og meninger" (Hebr 4,12).

"Dine ord er en lygte for min fod, et lys på min sti" (Sl 119,105).

"Budet er lampe og belæringen lys" (Ordsp 6,23).

Peter kalder profeterne "en lampe, der skinner på et mørkt sted" (2 Pet 1,19).

Paulus siger om jøderne, at der ligger "et slør over deres hjerte, når Moses læses op... det fjernes først i Kristus" (2 Kor 3,14-16).

Jesus siger til de skriftkloge: "Havde I troet Moses, ville I have troet mig; for det var mig, han skrev om" (Joh 5,46).

Jesus kaldte sine disciple uforstandige og tungnemme (Luk 24,25). Men så åbnede Han deres sind:

"Således står der skrevet: Kristus skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag, og i hans navn skal der prædikkes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslag" (24,46f).

Evangelisten Filip tog udgangspunkt i Es 53, da han "forkyndte evangeliet om Jesus" for den etiopiske hofmand (ApG 8,35).

Peter sagde til Cornelius, at alle profeterne i GT vidner om Jesus, "at enhver, som tror på ham, skal få syndsforladelse ved hans navn" (ApG 10,43).

Paulus sagde til kong *Herodes Agrippa 2.*: "Jeg siger ikke andet end det, profeterne og Moses har sagt skulle ske: at Kristus måtte lide, når han, den først opstandne fra de døde, skulle forkynde lys for både folket og hedningerne (ApG 26,22f).

Peter skriver: "Det var denne frelse, profeterne granskede efter og grundede over, når de profeterede om den nåde, som I skulle få; de grundede nemlig over, hvornår og hvordan den tid ville komme, som Kristi ånd i dem pegede på, når den forud vidnede om Kristi lidelser og den herlighed, der skulle følge" (1 Pet 1,10f).

Martin Luther (1483-1546) siger: "Naturligvis medgiver jeg, at der findes mange steder i Skriften, som er dunkle og utilgængelige – ikke fordi sagen er så ophøjet, men fordi vi mangler kundskab om begreberne og grammatikken. Men disse steder er på ingen måde til hinder for, at vi kan forstå hele sagen i Skriften... Hvis ordene er dunkle et sted, så er de klare et andet sted" (*Om den trælbundne vilje*, Aros 4,33; Weimarer Ausgabe (WA) 18,606,22ff).

Luther: "Scriptura ... sui ipsius interpres" (*Assertio omnium articulorum*; WA 7,97,21-23). På dansk: 'Skriften er sin egen fortolker.'

Luther: "Tag Kristus bort fra Skrifterne, hvad vil du så mere finde i dem?" (Aros 4,33; WA 18,606,29: "Tolle Christum e scripturis, quid amplius in illis invenies?").

"Den, der har profetisk gave, skal bruge den i overensstemmelse med troen" (Rom 12,6).

"Jesu vidnesbyrd er profetiens ånd" (Åb 19,10) = Ånden i enhver sand profeti er et vidnesbyrd om Jesus. Helligånden skal "vejlede jer i hele sandheden; for han skal ikke tale af sig selv... Han skal herliggøre mig, for han skal tage af mit og forkynde det for jer" (Joh 16,13f).

"Enhver ånd, som ikke bekender Jesus, er ikke af Gud" (1 Joh 4,3).

Paulus siger om vantro mennesker: "Deres tanker har denne verdens gud blindet, så de ikke ser lyset, der stråler fra evangeliet om Kristi herlighed" (2 Kor 4,4: δόξα).

Om Paulus selv og om hans medarbejdere gælder derimod, at Gud "har ladet det skinne i vore hjerter til oplysning og til kundskab om Guds herlighed" (4,6: δόξα).

Peter siger, at vi er genfødt "af en uforgængelig sæd, Guds levende og blivende ord" (1 Pet 1,23).

Jakob siger: "Tag med sagtnodighed imod det ord, som er indplantet i jer, og som kan frelse jeres sjæle" (Jak 1,21).

"Hvis nogen af jer står tilbage i visdom, skal han bede om at få den af Gud, som giver alle rundhåndet og uden bebrejdelser" (Jak 1,5).

"Lykkelig den, som... har sin glæde ved Herrens lov og grunder på hans lov både dag og nat" (Sl 1,1f).

Lukas roser jøderne i Berøa, for de "granskede dagligt Skrifterne for at se, om det forholdt sig sådan," som Paulus prædikede (ApG 17,11).

Kristus er Guds hemmelighed, "i hvem alle visdommens og kundskabens skatte er skjult" (Kol 2,3).

Kristi Ånd viser dig "bredden og længden og højden og dybden... [af] Kristi kærlighed" (Ef 3,18f).

"Deri består kærligheden... at han har elsket os og sendt sin Søn som et sonoffer for vore synder" (1 Joh 4,10; jf. Rom 5,8).

Martin Luther siger gang på gang: "Proficere hoc est semper a novo incipere." På dansk: "At komme videre er stadigt på ny at begynde forfra!" (Scholion til Rom 13,11; WA 56,486,7; jf. *Dictata super Psalterium* til Sl 119,88: "Proficere est nihil aliud, nisi semper incipere"; WA 4,350,15).

Luther siger, at Sl 119 opstiller tre regler for at blive oplært i Guds Ord: "Oratio, meditatio, tentatio." På dansk: "Bøn, studium og anfægtelse" (*Fortale til første bind af de tyske skrifter*, Aros 1,47; WA 50,659,4).

Udtrykket "det egentlige evangelium" har vi fra *Konkordieformlen* SD art.5, der skelner mellem evangelium i bred forstand (latin *large dicta*) og evangelium i egentlig forstand (latin *proprie dicta*, tysk *Evangelium eigentlich*).

Jesus priser sin Far: "Fordi du har skjult dette for vise og forstandige og åbenbaret det for umyndige" (Matt 11,25). Han fortsætter: "Ingen kender Faderen undtagen Sønnen og den, som Sønnen vil åbenbare ham for" (11,27).

Martin Luther: "Der er to slags kendskab til Gud. Alle mennesker har et alment kendskab, som går ud på, at der er en Gud, at Han har skabt himmel og jord, at Han er retfærdig og straffer de ugudelige. Men hvad Gud har i sinde med os, hvad Han vil give eller gøre for at udfri os fra synden og døden og frelse os – og deri består det egentlige og sande kendskab til Gud – det ved menneskene ikke" (*Store Galaterbrevskommentar* bd.2, 132; WA 40,1,607,28ff: "Duplex est cognitio Dei").

Philip Melanchthon (1497-1560): "At kende Kristus er at kende Hans velgerninger" (*Loci Communes*, i: *Corpus Reformatorum* 21,85,13f: "Hoc est Christum cognoscere, beneficia eius cognoscere"; *Teologiens Grundbegreber* 2018, 6).

"Ordet om korset er en dårskab for dem, der fortæbes, men for os, der frelses, er det Guds kraft!" (1 Kor 1,18: δύναμις Θεοῦ).

Det er *dette* ord, der virker "med Ånd og kraft som bevis" (1 Kor 2,4: πνεῦμα καὶ δύναμις).

Ordet om korset er "Guds kraft til frelse" (Rom 1,16: δύναμις Θεοῦ).